

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

м. Харків, 25 жовтня 2024 р.

**Харків
2024**

УДК 316.05

Л 93

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 8 від 25.10.2024 р.)

Головні редактори:

Панченко С. В., доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, в. о. ректора Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В. П., доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашинік В. О., д-р філос. наук, професор

Вельш Вольфганг, габілітований доктор філософії, професор

Каграманян А. О., канд. техн. наук, доцент

Коростельов Є. М., канд. техн. наук, доцент

Лях В. В., д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В., д-р філос. наук, професор

Панченко В. В., канд. техн. наук, доцент

Соломніков І. В., канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В., канд. філос. наук, доцент

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XII Міжнар. наук.- практ. конф. 25 жовтня 2024 р. / відп. за випуск І. В. Толстов. — Харків: УкрДУЗТ, 2024. — 217 с.

УДК 316.05

ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ ІЗ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

За останні роки система освіти суттєво змінилася. До випускників закладів вищої освіти висувають підвищені вимоги щодо рівня освіченості, моральності, підприємливості. Вони повинні бути відповідальними за долю держави, відрізнитися конструктивністю, мобільністю, креативністю, самостійністю щодо ухвалення рішень у ситуації вибору. Одним із завдань освітнього процесу є формування психологічно та фізично здорової особистості з високим рівнем професійних умінь, знань і здібностей. У зв'язку з цим особливо актуальним є фізичне виховання як невід'ємна складова освітнього процесу.

Фізичне виховання в закладах вищої освіти – одна з навчальних дисциплін і найважливіший компонент цілісного розвитку особистості. Свої освітні та розвиваючі функції вона проявляє в цілеспрямованому педагогічному процесі фізичного виховання [2, с. 120].

Інноваційний підхід у фізичному вихованні – це процес навчання і виховання, що проєктує і стимулює появлення нового типу діяльності. В інноваційній освіті комплексно використовують сучасні форми, засоби та методи навчання, що дає змогу забезпечити найбільш творчий і продуктивний характер навчальної діяльності. У процесі такої освіти навчальний процес будується як діалог, під час якого викладач стає не тільки організатором і керівником, але й співучасником навчального процесу.

Інноваційний підхід до фізичного виховання здобувачів вищої освіти першого рівня навчання включає різні форми і види навчання: здоров'язбережувальні технології, спортивно-орієнтовані технології, метод диференційованої фізкультурної освіти, інтерактивне навчання, інформаційно-комунікативні технології.

Здоров'язбережувальна технологія у фізичному вихованні відіграє значну роль і є однією з найбільш значущих, тому що її основа – це сучасні інтерактивні методи навчання, використовувані для наочності послідовності розучування фізичних вправ, навантаження у відповідності з віком та ін. Викладач повинен під час проведення занять дотримуватися принципу індивідуального підходу до кожного учасника занять [1, с. 105].

Важливим моментом у фізичному вихованні є спортивно-орієнтована технологія, яка припускає, що заняття з фізичного виховання орієнтовані на можливості, бажання, здібності здобувача вищої освіти і в цілому на розвиток його особистості. Метод диференційованої фізкультурної освіти спрямований на формування методичних умінь і знань, фізичних якостей, а також на керування навчальним процесом, який забезпечує досягнення фізичного удосконалення. Для формування позитивного ставлення до фізичної культури і спорту в цілому важливо підкреслювати успіхи кожного здобувача освіти, навіть незначні.

Завдання формування в молоді світогляду і критичного мислення щодо збереження здоров'я можна вирішити шляхом використання інтерактивних методів навчання, які роблять навчальний процес більш цікавим і захоплюючим, а також сприяють активній участі здобувачів вищої освіти в навчальному процесі. Інтерактивне навчання являє собою форму організації пізнавальної діяльності, здійснювана як сумісна діяльність учасників навчального процесу: «здобувач-здобувач», «здобувач-викладач». Мета такого навчання полягає у створенні найбільш комфортних умов навчання для того, щоб здобувач вищої освіти мав відчутти свою інтелектуальну досконалість, успішність і впевненість у собі. За допомогою використання інтерактивної технології на заняттях із фізичного виховання розвивається креативне мислення, активуються усвідомлення та позитивні емоції.

В інноваційному підході до фізичного виховання здобувачів вищої освіти велику значущість мають інформаційно-комунікативні технології для організації навчальний процес на більш сучасному рівні та забезпечення засвоєння навчального матеріалу. Використання на заняттях із фізичного виховання електронних презентацій допомагає більш наочно та докладно подати теоретичний (на який не виділяють час у навчальному процесі) і практичний матеріал. Також викладач, використовуючи презентації, має можливість інформативно та барвисто подати інформацію про історію спорту, біографії видатних спортсменів тощо для підвищення зацікавленості здобувачів вищої освіти до фізичної культури і спорту. Великої популярності набувають відеоролики різної тематики (тренування, значущість здорового способу життя, тренувальні навантаження та ін.) і мобільні додатки для самостійних тренувань і контролю стану здоров'я. Особливо така технологія актуальна в сьогоденні. Також є можливість використовувати мобільне навчання, що є керованою та організованою викладачем фізкультурною діяльністю з інтерактивного самонавчання. Базовою основою вказаного вище навчання є діяльність із фізичної культури і спорту в умовах, коли здобувач вищої освіти має доступ із мобільного пристрою до електронних освітніх ресурсів. Головна спрямованість мобільного навчання – сформувати фізичну культуру здобувача. Мобільне

навчання також являє собою процес навчання, який дає змогу отримати або надати навчальний матеріал чи інформацію в будь-якому форматі, незалежно від геолокації користувача. Мобільне навчання забезпечує формування практико-методичних умінь і отримання теоретичних знань; оптимізацію прагнення до здорового способу життя і особистої фізичної активності; підвищення мотиваційного компонента до свого здоров'я та фізичної активності; поетапне формування у здобувачів вищої освіти фізкультурно-оздоровчих знань, прагнення до самостійних занять спортом.

Отже, інноваційний підхід у фізичному вихованні здобувачів вищої освіти являє собою організацію виховного та навчального процесу з комплексним використанням різних технологій, методів, засобів і форм. Впровадження сучасних методів і технологій порівняно з традиційними формами дає змогу зробити навчальний процес із фізичного виховання більш наочним, цікавим. Він сприяє підвищенню результативності фізкультурної освіти, формуванню потреби в самостійних заняттях спортом і фізкультурною діяльністю, а також позитивного ставлення до здорового способу життя.

Список використаних джерел

1. Іваній І. А., Марченко Р. І. Залучення здоров'язбережувальних технологій у формуванні культури здоров'я старшокласників. *Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення* : матеріали XXI Міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених (м. Суми, 27-28 жовт. 2021 р.). Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. Т. 1. С. 103-108.

2. Сергата Н. С., Сергатий М. О. Інноваційні та сучасні підходи до організації занять із фізичної культури студентів вищих навчальних закладів освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 65. Т. 2. С. 119-123.

СМОЛЯНОВА О. В., викладач,

*Лозівська філія Харківського автомобільно-дорожнього фахового коледжу,
м. Лозова, Україна*

ЦІННІСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

В Україні відбуваються трансформації в усіх сферах суспільного життя, важливим чинником яких стала європейська інтеграція. Оскільки Україна чітко визначила європейський шлях розвитку, прийняття і впровадження європейських

Наукове видання

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО,
КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ XII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

25 жовтня 2024 р.

Відповідальність за редагування та достовірність інформації несуть автори робіт.

Відповідальний за випуск Толстов І. В.

Підписано до друку 25.10.2024 р.
Умовн. друк. арк. 13,5. Тираж . Замовлення № .

Художнє оформлення Л.І. Мачулін

Свідоцтво про держреєстрацію: сер. ХК №125 від 24.11.2004

Видавець та виготовлювач Український державний університет
залізничного транспорту,

61050, Харків-50, майдан Фейсбаха, 7.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6100 від 21.03.2018 р.